

پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس باورهای ارتباطی با واسطه‌گری رضایت جنسی و خودکنترلی

گروه روان‌شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران
استادیار، گروه روان‌شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

منصوره محمدی^{1b}
مجتبی صدقاتی فرد*^{1b}

دریافت: ۱۴۰۱/۰۵/۱۹ | پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۱۳ | ایمیل نویسنده مسئول: sedaghati_fard@yahoo.com

فصلنامه علمی پژوهشی
خانواده‌درمانی کاربردی

شاپا (الکترونیکی) ۲۷۱۷-۲۴۳۰

<http://Aftj.ir>

دوره ۴ | شماره ۵ پیاپی ۱۹ | ۸۴-۹۹

زمستان ۱۴۰۲

نوع مقاله: پژوهشی

به این مقاله به شکل زیر استناد کنید:
درون متن:

(محمدی و صدقاتی فرد، ۱۴۰۲)

در فهرست منابع:

محمدی، منصوره، و صدقاتی فرد، مجتبی. (۱۴۰۲). پیش‌بینی تعهد زناشویی بر اساس باورهای ارتباطی با واسطه‌گری رضایت جنسی و خودکنترلی. *خانواده‌درمانی کاربردی*. ۴(۵)، ۸۴-۹۹.

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی بر اساس تمایز یافتگی خود بود. **روش پژوهش:** این پژوهش از نظر شیوه پژوهش، از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر تمامی زوجین مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره منطقه ۵ شهر تهران در بازه زمانی زمستان ۱۴۰۰ که بطور تقریبی ۳۲۰ نفر بود. تعداد نمونه از دو مرکز نیز با توجه به جدول تعیین حجم نمونه کرجسی و مورگان به تعداد ۱۷۵ نفر برآورد شد که با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده، این تعداد از کل جامعه انتخاب شد. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه ثبات زناشویی ادواردز، جانسون و بوث (۱۹۸۷)، سازگاری زناشویی اسپانیر (۱۹۷۶) و تمایز یافتگی خود اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) بود. داده‌های حاصل از پرسشنامه در دو بخش توصیف شامل میانگین و انحراف استاندارد و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد. **یافته‌ها:** نتایج نشان داد که متغیر تمایز یافتگی خود قادر به پیش‌بینی ثبات زناشویی ($P=0/003$, $\beta=0/31$) و سازگاری زناشویی ($P=0/006$, $\beta=0/22$) می‌باشد. با توجه به مقدار Beta تمایز یافتگی خود سهم بیشتری در پیش‌بینی ثبات زناشویی زوجین دارد. **نتیجه‌گیری:** می‌توان نتیجه گرفت که تمایز یافتگی خود قادر به پیش‌بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی می‌باشد.

کلیدواژه‌ها: ثبات زناشویی، سازگاری زناشویی، تمایز یافتگی خود.

مقدمه

از جمله مسائلی که همواره در طول تاریخ مورد توجه واقع شده است و به نوعی اساس حیات بشری بدان وابسته است، مسئله ازدواج می‌باشد که به واسطه آن زوجین در ارتباطی متقابل با همسر خود قرار می‌گیرند. تعامل و سازگاری، بخشی اساسی در ارتباط زوجی و همچنین انواع دیگر ارتباطات انسانی می‌باشد (بارامب و بویسکار، ۲۰۱۳). ارتباط اعضای خانواده، به عنوان مهم ترین نهاد اجتماعی که بر پایه ازدواج بنا شده است، در شکل‌گیری نگرش‌ها و بازخوردهای اجتماعی، آمادگی و توسعه مهارت‌های اجتماعی اعضای خانواده نقش بسیار مهمی دارد (زارعی، میرزایی و صادقی فرد، ۱۳۹۷). در رابطه بین افراد، یکی از مؤلفه‌های مهم، سازگاری است که به صورت تمایل به برقراری ارتباط هر موجود زنده با وضع موجود یا محیط موجود تعریف می‌گردد (بارامب و بویسکار، ۲۰۱۳). به طور اخص یکی از زمینه‌های سازگاری در زندگی انسان، سازگاری زناشویی^۱ است. سازگاری زناشویی گویای وضعیتی است که در آن احساس غالبی که زوجین در رابطه زوجیشان ادراک می‌کند، خوشبختی و رضایت از هم می‌باشد (ویشمن و بوکام، ۲۰۱۲). همچنین سازگاری زناشویی فرایند انطباق با تغییرات بیرونی، برقراری تعادل بین انتظارات و نیازهای طرف مقابل و انطباق با شرایط تغییر در ازدواج و زندگی خانوادگی را شامل می‌شود. البته در اغلب ازدواج‌های سالم، اختلافاتی وجود دارد اما به طرز معقول حل و فصل می‌شود، اما گاهی بروز مشکلات فراوان در راه زندگی زناشویی و خانوادگی به طور بالقوه قادر به تهدید کانون گرم خانواده و سلامت جسم و روان افراد است. مندال (۲۰۱۴) در پژوهش‌های متعددی با محوریت بررسی روابط زوجین در ابعاد گوناگون انجام شده تصریح نموده‌اند که ثبات و سازگاری زناشویی در زندگی زوجین یکی از ملاک‌های موفقیت تعامل زوجین می‌باشد (ستوده و بهاری، ۱۳۸۶؛ به نقل از بخشی زنجیرانی، ۱۳۹۶).

زوجینی نیز هستند که در ازدواج‌های ناشاد سال‌ها به دلایل متنوع می‌مانند و دچار بی‌ثباتی در زندگی زناشویی می‌شوند. ثبات زناشویی^۲، ماندن در یک رابطه زناشویی قانونی بدون طلاق، جدایی فیزیکی یا جدایی قانونی است و شامل پذیرش و درک یکدیگر، داشتن علائق و دیدگاه‌های مشترک جهت مواجهه با مسائل و حفظ همبستگی و صمیمیت است (میتچل و پلاوچ، ۲۰۱۸). بهره‌مندی از رابطه زناشویی کارآمد و باثبات آرزوی هر زوجی است، اما زندگی مشترک تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد که پاره‌ای از آن‌ها ممکن است زوجین را به سوی اختلاف، جدایی عاطفی و طلاق سوق دهد (تیموس و پائولا، ۲۰۱۶). شناسایی شاخص‌های تعیین کننده کیفیت و ثبات رابطه زناشویی جهت پیشگیری از آسیب‌های ازدواج، غنی‌سازی رابطه میان همسران، افزایش سازش یافتگی خود در زوجین در زندگی زناشویی و ارتقاء سطح آگاهی، می‌تواند به زوجین در برقراری یک رابطه مؤثر و پایدار کمک کند (کار و همکاران، ۲۰۱۴). تحقیقات نشان داده‌اند که زوجینی که از راهبردهای سازنده و الگوهای تعاملی مثبت در روابط خود بهره می‌گیرند و به طور سازنده درباره تفاوت‌ها و مسائل بحث می‌کنند، از کیفیت و ثبات بیشتری در روابط زناشویی برخوردارند (برتونی و بودنمن، ۲۰۱۰).

۱. marital adjustment

۲. marital stability

بوون یکی از نظریه پردازان برجسته در حوزه خانواده، نظریه نظام خانوادگی را در حوزه خانواده ارائه داد و زیربنای آن مفهوم تمایز یافتگی خود^۱ قرار دارد که بر روابط اولیه در خانواده تأکید کرده و آن را بر روابط بعدی مؤثر می‌داند. درجه ظهور تمایز یافتگی در هر فرد بیانگر میزان توانایی فرد برای جداسازی فرایند شناختی از فرایند احساسی هیجانی است که فرد تجربه می‌کند، یعنی درجه توانایی فرد برای اجتناب از تبعیت خودکار رفتار از احساسات و عواطف (یوسفی و همکاران، ۲۰۰۹). تمایز یافتگی به عنوان یکی از مشخصه‌های فردی با تعهد زناشویی در ارتباط است. بوون معتقد است که دستیابی فرد به سطحی از تمایز یافتگی از خانواده اصل خود، یک تأثیر مهم و بادوامی در زندگی مشترک وی دارد و تعارض‌های زناشویی از ضعف در تمایز یافتگی خود و نداشتن احساس قوی در هویت یابی است. زن و مردی که سطح تمایز یافتگی پائینی دارند، در زمان ازدواج، بلوغ هیجانی کمتر و ظرفیتی محدود برای صمیمیت و تعهد دارند (پارساکیا، فرزاد و رستمی، ۲۰۲۳). در مقابل در زوجین تمایز یافته، همسران به یکدیگر اجازه می‌دهند که نقشی انعطاف پذیرتر و رابطه صمیمانه تر داشته باشند و تفاوت عقاید یکدیگر را تحمل و در مقابل همدیگر تعهد بیشتری را تجربه کنند (بوون، ۱۹۸۷؛ به نقل از دوهایی، آقا یوسفی و فرقدانی، ۱۳۹۹). افرادی که دارای تمایز یافتگی بالایی هستند، می‌توانند ادراک مشخص شده خوبی از خود به عنوان یک شخص داشته باشند و از بودن در یک رابطه صمیمی احساس راحتی و سازگاری بیشتری را تجربه کنند (گلدنبرگ و گلدنبرگ، ۲۰۱۳). قمری کیوی، شیخ الاسلامی و صمدی (۱۳۹۴) در تحقیقی نشان دادند، بین رضایت زناشویی و تمایز یافتگی خود رابطه وجود دارد و تمایز یافتگی خود، در سازگاری زوجین نقش ایفا می‌کند و تحقیقات دیگر نشانگر آن است که تمایز یافتگی خود با تعهد زناشویی رابطه مثبت معنادار دارد و افراد دارای سطح تمایز یافتگی بالا، احساس شرم کمتر، ثبات و تعهد زناشویی بیشتری دارند (زارعی، میرزایی و صادقی فرد، ۱۳۹۷).

در سال‌های اخیر و افزایش روزافزون تعارضات و پیامدهای آن بر ساختار افراد و جامعه و فقدان تعهد و سازگاری در زوجین، اهمیت بررسی روابط زوجین را برجسته تر ساخته است. ثبات و سازگاری از سازه‌های مهم زندگی است و تأثیرات عمیقی بر کیفیت و دوام سیستم خانواده دارد و فقدان این متغیر، عملکرد سیستم خانواده را به شکل نامطلوبی تحت تأثیر قرار می‌دهد و ایجاد هرگونه مشکل در خانواده‌ها نیز می‌تواند مانعی در رشد و تعالی جامعه باشد. بنابراین برای دستیابی به جامعه‌ای سالم‌تر باید به خانواده‌های آن‌ها نیز توجه شود. اگرچه مفاهیم نظریه بوون در تحقیقات همبستگی مورد بررسی قرار گرفته و از این مدل حمایت شده است، لیکن تحقیقات مداخله‌ای در زوجین اندک است. بنابراین هدف اصلی این پژوهش پاسخگویی به این سوال است که آیا خود تمایز یافتگی قادر به پیش بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی در زوجین می‌باشد؟

روش پژوهش

این پژوهش از نظر شیوه پژوهش، توصیفی از نوع همبستگی و بر حسب هدف کاربردی و بر اساس موقعیت میدانی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره منطقه ۵ شهر تهران

۱. Self Differentiation

در بازه زمانی زمستان ۱۴۰۰ بود که بطور تقریبی ۳۲۰ نفر بودند. تعداد نمونه از دو مرکز نیز با توجه به جدول تعیین حجم نمونه کرجسی و مورگان به تعداد ۱۷۵ نفر برآورد شد که با روش نمونه گیری تصادفی ساده، این تعداد از کل جامعه انتخاب شدند. در پژوهش حاضر، بعد از هماهنگی با مدیران مراکز منتخب مشاوره منطقه ۵ شهر تهران، یک گروه از زوجین برای پژوهش انتخاب شدند. قبل از انتخاب افراد، طی جلسه معارفه با اعضاء، در مورد پژوهش، اهداف و نتایج آن صحبت و بعد از اعلام رضایت جهت شرکت و همکاری در این پژوهش، از آن‌ها دعوت به عمل آمد. طبق توضیحات روش نمونه گیری حجم نمونه، تعداد ۳۲۰ نفر از زوجین به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. سپس محقق پرسشنامه‌های پژوهش شامل پرسشنامه‌های ثبات زناشویی، سازگاری زناشویی و تمایز یافتگی خود را در بین افراد نمونه توزیع کرد تا میزان آن‌ها مورد اندازه گیری قرار گرفته شود.

ابزار پژوهش

۱. پرسشنامه ثبات زناشویی (۱۹۸۷). این شاخص یک ابزار ۱۴ سؤالی است که برای اندازه گیری بی ثباتی رابطه زناشویی و تمایل به طلاق توسط ادواردز، جانسون و بوث (۱۹۸۷) ساخته شد. نمره گذاری پرسشنامه به این صورت است که به پاسخ «بله» نمره ۱ و به پاسخ «خیر» نمره صفر تعلق می گیرد. از آنجا که در پژوهش حاضر ثبات رابطه زناشویی سنجیده می شود؛ نمره گذاری به صورت معکوس انجام می شود. نمره بین ۰-۲ نشان دهنده ۲۲٪ احتمال طلاق، نمره بین ۳-۴ با احتمال طلاق ۲۶٪، نمره بین ۵-۶ با احتمال طلاق ۳۱٪، نمره بین ۷-۹ با ۳۸٪ احتمال طلاق و نمره بالای ۱۰ با احتمال طلاق ۴۳٪ در سه سال آینده همراه است. روایی همزمان این پرسشنامه توسط ادواردز، جانسون و بوث (۱۹۸۷) تأیید شد و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۷ بدست آمد. در ایران نیز ثنایی (۲۰۰۸) پایایی این مقیاس را با روش آلفای کرونباخ ۰/۹۳ گزارش کرد.

۲. پرسشنامه سازگاری زناشویی (۱۹۷۶). این مقیاس توسط اسپانیر در سال ۱۹۷۶ تهیه شده است که ابزاری ۳۲ سؤالی است و برای ارزیابی کیفیت سازگاری زناشویی از نظر زن و شوهر و یا هر دو نفری است که با هم زندگی می کنند. نمرات بالاتر نشان دهنده رابطه بهتر و سازگارتر است. بدین معنی که کسب نمرات برابر یا بیشتر از ۱۰۰ به معنای سازگاری افراد و نمرات کمتر از ۱۰۰ به معنای وجود مشکلی در روابط زناشویی و عدم سازگاری و تفاهم خانوادگی است. مقیاس نمره گذاری زن و شوهر چهار نوع مقیاس متفاوت رتبه بندی به دست می دهد. مولفه های تحقیق رضایت زناشویی، همبستگی زناشویی، توافق زناشویی و ابراز محبت بود. اسپانیر (۱۹۷۶) اعتبار این مقیاس را در کل نمرات ۰/۹۶ برآورد کرده که نشان دهنده همسانی درونی قابل توجهی است. همسانی درونی، خرده مقیاس ها را نیز بین خوب تا عالی برآورد کرده است که عبارتند از: مقیاس رضایت زناشویی ۰/۹۴، همبستگی زناشویی ۰/۸۱، توافق زناشویی ۰/۹۰ و ابراز محبت ۰/۷۳. همچنین اسپانیر روایی سازه ای و محتوایی این مقیاس را مطلوب و مورد تایید گزارش کرده است. حاج ابول زاده (۱۳۸۱) در پژوهش خود به منظور تعیین ضریب پایایی پرسشنامه، روش بازآزمایی را با فاصله زمانی ۱ هفته، روی نمونه ای متشکل از ۱۵ زوج اجرا کرد. ضریب همبستگی بین نمرات مردان و زنان طی دوبار اجرا، در نمره کل ۰/۸۱، مقیاس رضایت زناشویی ۰/۶۸، همبستگی زناشویی ۰/۸۱، توافق زناشویی

۰/۷۷ و ابراز محبت ۰/۷۸ بدست آمد و بمنظور مقایسه نمرات متغیرها از آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیره استفاده شد.

۳. پرسشنامه تمایز یافتگی خود (۱۹۸۸). پرسشنامه تمایز یافتگی خود دارای ۴۳ ماده بوده و توسط اسکورون و فریدلندر در سال ۱۹۹۸ ساخته شده است که شامل ۴ خرده‌مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و هم‌آمیختگی با دیگران است و در طیف لیکرت ۶ درجه‌ای پاسخ داده می‌شود. خرده‌مقیاس واکنش‌پذیری عاطفی (۱۱ ماده) بازتاب‌دهنده درجه‌ای است که فرد به محرک محیطی با حساسیت بیش از حد یا با تغییرپذیری عاطفی پاسخ می‌دهد. این پرسشنامه ۴۳ عبارت دارد و بر اساس مقیاس لیکرت ۱ تا ۶ درجه‌بندی شده است که شامل از «کاملاً در مورد من صحیح است» تا «اصلاً در مورد من صحیح نیست». دامنه نمرات این پرسشنامه بین ۱ تا ۱۲۰ است و نمرات بالاتر در این پرسشنامه نشان‌دهنده سطح تمایز یافتگی بالاتر است. اسکورون و فریدلندر (۱۹۹۸) اعتبار و روایی قابل قبولی را برای این خرده‌مقیاس‌ها بیان کرده‌اند. هم‌چنین بوسر و گیبسون (۲۰۱۴) در پژوهش خود اعتبار چهار خرده‌مقیاس واکنش‌عاطفی، جایگاه من، گریز عاطفی و برای هم‌آمیختگی با دیگران را به این ترتیب بیان کرده‌اند: ۰/۸۲، ۰/۸۷، ۰/۸۳ و ۰/۷۶ (بوسر و گیبسون، ۲۰۱۴). نمرات بالاتر نشان‌دهنده تمایز یافتگی بیشتر هستند. هم‌چنین علیکی و نظری (۱۳۸۷) در پژوهش خود به نقل از بهات (۲۰۰۱) بیان کردند که پایانی درونی این پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ برای کل پرسشنامه تمایز یافتگی ۰/۸۱ و برای خرده‌مقیاس واکنش‌عاطفی، ۰/۸۱؛ جایگاه من، ۰/۶۹؛ گریز عاطفی، ۰/۶۵ و برای هم‌آمیختگی با دیگران، ۰/۶۰ به دست آمده است. در پژوهش حاضر، پایایی این پرسشنامه از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ، ۰/۸۶ به دست آمد.

شیوه اجرا. داده‌های حاصل از پرسشنامه در دو بخش توصیف شامل میانگین و انحراف استاندارد و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون استفاده شد.

یافته‌ها

یافته‌های جمعیت شناختی نشان داد که ۳۶٪ آزمودنی‌ها بین ۲۳ الی ۳۰ سال. ۲۹٪ بین ۳۱ الی ۴۰ سال و ۳۵٪ نیز بین ۴۱ الی ۵۰ سال و همچنین ۳۸٪ آزمودنی‌ها سطح تحصیلات دیپلم و فوق دیپلم، ۴۶٪ لیسانس و ۱۶٪ نیز فوق لیسانس به بالاتر می‌باشند.

جدول ۱. نتایج آمار توصیفی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	آماره تحمل	تورم واریانس	دوربین واتسون
تمایز یافتگی خود	۳/۹۰	۰/۵۵	۰/۴۲	۲/۳۶	۱/۷۰
ثبات زناشویی	۲/۴۳	۰/۴۴	۰/۳۷	۲/۷۰	۱/۷۰
سازگاری زناشویی	۳/۵۵	۰/۵۲	۰/۷۰	۱/۴۱	۱/۷۰

در جدول ۱ مشاهده می‌شود که میانگین نمره نظرات آزمودنی‌ها در مورد هر سه متغیر تحقیق بالاتر از مقدار برش می‌باشد که نشان دهنده مطلوب بودن سطح این متغیرها در بین آزمودنی‌ها از لحاظ توصیفی می‌باشد.

جدول ۲. تحلیل آماری همبستگی متغیرهای تحقیق

متغیرها	ضریب پیرسون	میزان خطا (α)	P-value
تمایز یافتگی خود و ثبات زناشویی	۰/۳۴۷	۰/۰۵	۰/۰۰۱
تمایز یافتگی خود و سازگاری زناشویی	۰/۲۶۰	۰/۰۵	۰/۰۰۱
ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی	۰/۶۶۱	۰/۰۵	۰/۰۰۱

با توجه به اینکه در جدول پیرسون مقدار Sig (سطح معنی داری) در سطح خطای ۰/۰۵ معنی‌دار می‌باشد ($\alpha = 0/05 < sig = 0/000$)، بنابراین با ۹۵ درصد اطمینان این نتیجه حاصل شد که بین تمامی متغیرهای تحقیق رابطه وجود دارد.

جدول ۳. خلاصه مدل رگرسیون پیش بینی ثبات زناشویی براساس تمایز یافتگی

R (همبستگی بین متغیرها)	R ² (ضریب تعیین)
۰/۳۴۷	۰/۱۲۱

همانطوری که ملاحظه می‌گردد، همبستگی بین متغیرهای تحقیق برابر با ۰/۳۴ می‌باشد که نشان دهنده همبستگی متوسط بین متغیرهای تحقیق می‌باشد. همچنین با توجه به مقدار ضریب تعیین، این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیرهای مستقل ۰/۱۲ از تغییرات متغیر وابسته (تمایز یافتگی خود) را به خود اختصاص می‌دهند مابقی مربوط به دیگر مولفه‌ها می‌باشد که در این تحقیق مورد بررسی قرار نگرفته است.

جدول ۴. ضرایب رگرسیون پیش بینی ثبات زناشویی براساس تمایز یافتگی

مدل	ضرایب غیر استاندارد شده		ضرایب استاندارد شده	t	F	P-value
	B	خطای استاندارد				
مقدار ثابت	۲/۴۲۳	۰/۳۳۴		۷/۲۵۰	۲۰/۰۳۱	۰/۰۰۱
ثبات زناشویی	۰/۴۲۹	۰/۰۹۶	۰/۳۴۷	۴/۴۷۶		۰/۰۰۱

همانطوریکه در جدول ۴ مشاهده می‌شود با توجه به سطح معناداری، این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر ثبات زناشویی در مدل رگرسیون باقی می‌ماند و با ۰/۹۵ اطمینان فرضیه تحقیق تایید می‌گردد و این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر تمایز یافتگی خود قادر به پیش بینی ثبات زناشویی زوجین می‌باشد.

جدول ۵. خلاصه مدل رگرسیون پیش بینی سازگاری زناشویی براساس تمایز یافتگی

R (همبستگی بین متغیرها)	R ² (ضریب تعیین)
۰/۲۶۰	۰/۰۶۸

همانطوری که ملاحظه می‌گردد، همبستگی بین متغیرهای تحقیق برابر با ۰/۲۶ می‌باشد که نشان دهنده همبستگی ضعیف بین متغیرهای تحقیق می‌باشد. همچنین با توجه به مقدار ضریب تعیین، این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیرهای مستقل ۰/۰۶ از تغییرات متغیر وابسته (تمایز یافتگی خود) را به خود اختصاص می‌دهند مابقی مربوط به دیگر مولفه‌ها می‌باشد که در این تحقیق مورد بررسی قرار نگرفته است.

جدول ۶. ضرایب رگرسیون پیش‌بینی سازگاری زناشویی براساس تمایز یافتگی

مدل	ضرایب غیر استاندارد شده		ضرایب استاندارد	t	F	P-value
	B	خطای استاندارد				
مقدار ثابت	۳/۰۶۵	۰/۲۶۲		۱۱/۷۰۲	۱۰/۶۰۴	۰/۰۰۱
سازگاری زناشویی	۰/۲۵۶	۰/۰۷۹	۰/۲۶۰	۳/۲۵۶		۰/۰۰۱

همانطوری که در جدول ۶ مشاهده می‌شود با توجه به سطح معناداری، این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر سازگاری زناشویی در مدل رگرسیون باقی می‌ماند و با ۹۵٪ اطمینان فرضیه تحقیق تایید می‌گردد و این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر تمایز یافتگی خود قادر به پیش‌بینی سازگاری زناشویی زوجین می‌باشد.

جدول ۷. رگرسیون تمایز یافتگی خود قادر به پیش‌بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی براساس تمایز یافتگی

R (همبستگی بین متغیرها)	R ² (ضریب تعیین)
۰/۳۵۰	۰/۱۲۲

همانطوری که ملاحظه می‌گردد، همبستگی بین متغیرهای تحقیق برابر با ۰/۳۵ می‌باشد که نشان دهنده همبستگی متوسط بین متغیرهای تحقیق می‌باشد. همچنین با توجه به مقدار ضریب تعیین، این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیرهای مستقل ۰/۱۲ از تغییرات متغیر وابسته (تمایز یافتگی خود) را به خود اختصاص می‌دهند مابقی مربوط به دیگر مولفه‌ها می‌باشد که در این تحقیق مورد بررسی قرار نگرفته است.

جدول ۸. ضرایب رگرسیون پیش‌بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی براساس تمایز یافتگی

مدل	ضرایب غیر استاندارد شده		ضرایب استاندارد	t	F	Sig
	B	خطای استاندارد				
مقدار ثابت	۲/۳۹۹	۰/۳۳۸		۷/۱۰۰	۱۰/۱۱۶	۰/۰۰۱
سازگاری زناشویی	۰/۲۵۵	۰/۱۰۲	۰/۲۲۶	۲/۵۴۵		۰/۰۰۶
ثبات زناشویی	۰/۳۸۳	۰/۱۲۷	۰/۳۱۰	۳/۰۰۷		۰/۰۰۳

همانطوری که در جدول ۸ مشاهده می‌شود با توجه به سطح معناداری، این نتیجه حاصل می‌گردد که هر دو متغیر ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی در مدل رگرسیون باقی می‌ماند و با ۹۵٪ اطمینان فرضیه تحقیق تایید می‌گردد و این نتیجه حاصل می‌گردد که متغیر تمایز یافتگی خود قادر به پیش‌بینی ثبات زناشویی و

سازگاری زناشویی می‌باشد. با توجه به مقدار Beta تمایز یافتگی خود سهم بیشتری در پیش بینی ثبات زناشویی زوجین دارد.

بحث و نتیجه گیری

هدف پژوهش حاضر پیش بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی بر اساس تمایز یافتگی خود بود. نتایج نشان داد که متغیر تمایز یافتگی خود قادر به پیش بینی ثبات زناشویی و سازگاری زناشویی می‌باشد. با توجه به مقدار Beta تمایز یافتگی خود سهم بیشتری در پیش بینی ثبات زناشویی زوجین دارد. این نتایج با نتایج غلامعلی پور جاغرق (۱۴۰۰)، دهایی، آقاییوسفی و فرقدانی (۱۳۹۹)، افضلی و باباخانی (۱۳۹۸)، پارساکیا، فرزاد و رستمی (۲۰۲۳)، تلی و گولر (۲۰۲۱)، هولمن و جارویس (۲۰۲۰)، ویل (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که تمایز یافتگی به طور مثبتی با رشد روانی-اجتماعی در دوران جوانی ارتباط دارد. به طور ویژه، افرادی که از لحاظ هیجانی (عاطفی) واکنشی هستند، کمتر قابل اعتماد هستند، تردید بیشتری را تجربه کرده و هویت متزلزلی دارند. علاوه بر این افرادی که از صمیمیت می‌ترسند و خود را از دیگران دور نگه می‌دارند بطور قابل توجهی سازگاری روانی-اجتماعی کمتری دارند، در مقابل افراد متمایز یافته تر، هویت پایدارتر و سازگاری بیشتری در روابطشان دارند. بطور ویژه، زوج‌هایی که واکنش پذیری عاطفی و گسلس عاطفی کمتری دارند و قادرند از عقاید خود دفاع کنند، میزان بالاتری از سازگاری و ثبات زناشویی را تجربه می‌کنند. افرادی که تمایز یافتگی بیشتری دارند، در روابطشان سبک دلبستگی اجتنابی کمتری نشان می‌دهند و بیشتر به دیگران اعتماد می‌کنند. علاوه بر این افراد با سبک دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا به سختی به همسران خود اعتماد می‌کنند. بر خلاف آن، افراد با سبک دلبستگی ایمن در رابطه زناشویی خود سطوح بالاتری از اعتماد دارند. همچنین افراد با سبک دلبستگی ایمن دیگران را قابل اتکاتر و اعتمادتر می‌بینند. سازه‌های تمایز یافتگی خانواده در برخی پژوهش‌ها مورد بررسی قرار گرفته اند. سازه‌های تمایز یافتگی بر مبنای این فرضیه است که تفکیک، بحرانی ترین متغیر شخصیتی است که برای رشد و بلوغ و دستیابی سلامت روانی آن نیازمندیم. اما در کنار آن سازه خانواده تمایز یافته داریم. سیستم خانواده متمایز وابستگی سالمی را بین اعضا نشان می‌دهد که ارتباط و همکاری سالم بین افراد را ارتقا می‌بخشد. نیاز مبرم خانواده‌ها ایجاد پناهگاهی است تا از اعضا حمایت کند، تغذیه فراهم آورد و موجب رشد و پرورش اعضا گردد.

نتایج نشان داد که تمایز یافتگی خود قادر به پیش بینی ثبات زناشویی می‌باشد. این نتایج با نتایج زارعی و فولادوند (۱۳۹۸)، روشن نژاد، بیان فر و طالع پسند (۱۳۹۸)، کاظمیان مقدم، مهرابی زاده هنرمند، کیامنش و حسینیان (۱۳۹۷)، پاتریک، سلز، گیردانو و تول رود (۲۰۱۸)، بولکان (۲۰۱۷)، اسپارا و کوآن (۲۰۱۶) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که ثبات زناشویی یک مقوله بسیار مهم در ثبات و استحکام روابط زوج‌ها به شمار می‌آید و یکی از نیازهای زندگی زناشویی است؛ همچنین یکی از ویژگی‌های ازدواج شاد و موفق نیز می‌باشد. از طرفی مفهوم تمایز یافتگی خانواده روشی را که خانواده، بر سلامت در رشد فرد تاثیر می‌گذارد، توصیف می‌کند تا افراد را قادر سازد با میزان استقلال و اتخاذ مسئولیت شخصی برای وظایف متناسب با سن و تجربه ارتباط موثر با افراد مهم به اقدامات مفید مبادرت ورزند. تمایز یافتگی خانواده بر پایه این فرض استوار است که برای هر نوع ارزیابی عملکرد مستقیم خانواده باید الگوهای تعاملی

را نیز مد نظر داشت، یعنی به منظور تعریف کردن سطوح تمایز یافتگی اعضا خانواده رابطه عضو با هر والدرا نیز مد نظر قرار داد. این روابط بر حسب رفتارها، شناخت‌ها، احساسات، رعایت مرزهای شخصی و سطوح صمیمیت، درک میشود. یکی از مهم‌ترین اقدامات خانواده ایجاد محیطی برای رشد مناسب فرد است یعنی محیطی که در آن والدین به کودکان کمک می‌کنند تا بین نیاز به فردیت و با هم بودن تعادل قرار سازند. سیستم تمایز نیافته خانواده به وسیله الگوهایی مشخص می‌شود که فضای اضطراب آلوده را برای اعضا فراهم می‌آورد. ثبات زناشویی، شرایط خانوادگی است که تحت تأثیر آن افراد احساس آرامش، امنیت و خودباوری می‌کنند. صاحب‌نظران معتقدند خانواده تنها جایگاهی است که زوجین در همه موقعیت‌ها و شرایط بحرانی خود را به آن می‌رسانند و در آن تجدید قوا و روحیه می‌کنند. در واقع ثبات درون خانواده، تأثیر بسزایی بر خانواده و سلامت جسمی و روانی اعضای آن می‌گذارد. براساس یافته‌های این پژوهش هرچه ویژگی‌های تمایز یافتگی در زوجین بیشتر باشد، میزان ثبات زناشویی در آنان نیز افزایش می‌یابد بولکان (۲۰۱۷).

نتایج نشان داد که تمایز یافتگی خود قادر به پیش بینی سازگاری زناشویی است. این نتایج با نتایج بهرام‌زاده (۱۳۹۷)، عارفی، رحیمی و شیخ اسمعیلی (۱۳۹۵) عبادپور و صابر (۱۳۹۴)، طالبی و غباری بناب (۱۳۹۱)، میلر، آندرسون و کلا (۲۰۱۴)، اسکورون و فریدلندر (۲۰۱۰)، نس (۲۰۰۵) همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که سازه‌های تمایز یافتگی خانواده در برخی پژوهش‌ها مورد بررسی قرار گرفته‌اند. سازه‌های تمایز یافتگی بر مبنای این فرضیه است که تفکیک، بحرانی‌ترین متغیر شخصیتی است که برای رشد و بلوغ و دستیابی سلامت روانی آن نیازمندیم. اما در کنار آن سازه خانواده تمایز یافته داریم. سیستم خانواده متمایز وابستگی سالمی را بین اعضا نشان می‌دهد که ارتباط و همکاری سالم بین افراد را ارتقا می‌بخشد. نیاز مبرم خانواده‌ها ایجاد پناهگاهی است تا از اعضا حمایت کند، تغذیه فراهم آورد و موجب رشد و پرورش اعضا گردد. مفهوم تمایز یافتگی خانواده روشی را که خانواده، بر سلامت در رشد فرد تأثیر می‌گذارد، توصیف می‌کند تا افراد را قادر سازد با میزان استقلال و اتخاذ مسئولیت شخصی برای وظایف متناسب با سن و تجربه ارتباط موثر با افراد مهم به اقدامات مفید مبادرت ورزند. تمایز یافتگی خانواده بر پایه این فرض استوار است که برای هر نوع ارزیابی عملکرد مستقیم خانواده باید الگوهای تعاملی را نیز مد نظر داشت، یعنی به منظور تعریف کردن سطوح تمایز یافتگی اعضا خانواده رابطه عضو با هر والدرا نیز مد نظر قرار داد. این روابط بر حسب رفتارها، شناخت‌ها، احساسات، رعایت مرزهای شخصی و سطوح صمیمیت، درک میشود. یکی از مهم‌ترین اقدامات خانواده ایجاد محیطی برای رشد مناسب فرد است. سیستم تمایز نیافته خانواده به وسیله الگوهایی مشخص می‌شود که فضای اضطراب آلوده را برای اعضا فراهم می‌آورد تا اعضای خانواده به سطح مطلوبی از سازگاری دست یابند. سازگاری زناشویی و شرایط خانوادگی است که تحت تأثیر آن افراد احساس آرامش، امنیت و خودباوری می‌کنند. صاحب‌نظران معتقدند خانواده تنها جایگاهی است که زوجین در همه موقعیت‌ها و شرایط بحرانی خود را به آن می‌رسانند و در آن تجدید قوا و روحیه می‌کنند و سازگاری زناشویی در آن تقویت میگردد. در واقع سازگاری زناشویی، تأثیر بسزایی بر خانواده و سلامت جسمی و روانی اعضای آن می‌گذارد. براساس یافته‌های این پژوهش هرچه ویژگی‌های تمایز یافتگی در زوجین بیشتر باشد، میزان سازگاری نیز افزایش می‌یابد (میلر، آندرسون و کلا، ۲۰۱۴).

پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی نیز مواجه بود. تحقیق حاضر از نظر مکانی صرفاً محدود به بخش خاصی از ایران می‌باشد و استان تهران نمی‌تواند نماینده کاملی از زوجین در کل کشور باشد. پاسخگویی آزمودنی‌ها در شرایط کرونا بوده و بخشی از پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین جمع‌آوری شده. با توجه به نتایج پیشنهاد می‌شود همسران با مراجعه به متخصصان زوج درمانگر آموزش‌هایی مانند آموزش غنی‌سازی روابط، آموزش روابط باثبات با استفاده از مهارت تمایز یافتگی، تأثیر آن‌ها بر افزایش ثبات زناشویی بررسی گردد تا بتوان میزان ثبات در زندگی مشترک را افزایش داد. از آنجایی که مشارکت و تلاش زوجین در رابطه زناشویی جنبه مهمی از هویت و خودپنداره شخص تلقی می‌شود که بر اثر گذشت زمان موجب سازگاری در زندگی زناشویی می‌شود لذا زوجین باید خودافشایی متقابل در رابطه باهم داشته باشند تا از میزان تعارضاتشان کم شود و به سازگاری بیشتری برسند. در این پژوهش تعداد ۱۷۵ نفر از زوجین با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بوده است به پژوهشگران دیگر پیشنهاد می‌گردد این موضوع با تعداد نمونه بیشتری مورد بررسی قرار گیرد. به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌گردد این پژوهش را در شهرهای دیگر و به طور گسترده‌تر انجام دهند. جهت تأیید بیشتر و بهتر نتایج این پژوهش پیشنهاد می‌گردد تا متغیرهای پژوهش در جوامع آماری دیگری با شرایط زندگی متفاوت با جامعه پژوهش حاضر تکرار گردد.

موازن اخلاقی

در این پژوهش موازن اخلاقی شامل اخذ رضایت آگاهانه، تضمین حریم خصوصی و رازداری رعایت شد. با توجه به شرایط و زمان تکمیل پرسشنامه‌ها ضمن تأکید به تکمیل تمامی سؤال‌ها، شرکت‌کنندگان در مورد خروج از پژوهش مختار بودند.

سپاسگزاری

گروه پژوهشی بر خود لازم می‌دانند تا از تمامی شرکت‌کنندگان عزیزی که نهایت همکاری را با محققین در فرایند اجرای پژوهش تشکر و قدردانی نمایند.

مشارکت نویسندگان

همه نویسندگان این پژوهش در طراحی، مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تحلیل آماری داده‌ها، پیش‌نویس، ویراستاری و نهایی‌سازی نقش یکسانی داشتند.

تعارض منافع

بنا بر اظهار نویسندگان، این مقاله حامی مالی و تعارض منافع ندارد.

منابع

- آزادی، زینب، کیمیایی، سیدعلی، عباسی، سکینه. (۱۳۹۳). رابطه توانایی حل مسئله خانواده و باورهای غیرمنطقی با مشکلات و ناسازگاری زناشویی، پژوهش‌های نوین روان‌شناختی تبریز، ۹(۳۶).
- آلن. اس. گورمن. (۲۰۱۴). راهنمای بالینی زوج‌درمانی؛ ترجمه رزیتا امانی، محمدرضا مجذوبی و صالح سپهری فر. (۱۳۹۳). ناشر: دانشگاه بوعلی همدان.
- افضلی‌پور، امید. (۱۳۹۶). تمایز یافتگی، سبک‌های هویت و خودکارآمدی اجتماعی، انتشارات سنجش و دانش.
- افضلی، نیلوفر، باباخانی، نرگس. (۱۳۹۸). تمایز یافتگی خود، سخت‌رویی، سبک‌های حل تعارض و سازگاری زناشویی، هفتمین کنگره انجمن روانشناسی ایران، تهران.
- باستانی، سوسن، گلزاری، محمود، روشنی، شهره. (۱۳۹۷). پیامدهای طلاق عاطفی و استراتژیهای مواجهه با آن. فصلنامه خانواده‌پژوهی، ۷، ۲۵۷-۲۴۱.
- بخشی زنجیرانی، نجمه. (۱۳۹۶). ثبات خانوادگی و تداوم زندگی زناشویی: مطالعه‌ای کیفی در شهر شیراز. فصلنامه انجمن جمعیت شناسی ایران، ۱۲ (۲۴): ۲۰۷-۲۴۴.
- بهرام‌زاده، محمد. (۱۳۹۷). بررسی رابطه تمایز یافتگی و سازگاری زناشویی در معلمان شاغل در آموزش و پرورش بخش صیدون، محل انتشار: پنجمین همایش ملی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران (با رویکرد فرهنگ مشارکتی).
- جعفرمدار قره‌باغ، زهرا، شادجو، علی اکبر (۱۳۹۸). نقش احساس شایستگی و تمایز یافتگی در پیش‌بینی کفایت اجتماعی، نشر سنجش و دانش.
- حسینی، زهرا سادات، عبدالهی، داود، قلی سلطانی، اکرم، علیزاده، سید شهرام. (۱۳۹۷). تأثیر طلاق عاطفی بر سلامت خانواده و جامعه. دومین کنفرانس دانش.
- خادمی، ملوک، عابدی، فاطمه. (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش مهارت‌های ارتباطی مبتنی بر آموزه‌های دینی بر خوشبینی و سازگاری زناشویی. مطالعات روانشناختی دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه الزهراء (س). ۱۰ (۳): ۲۸-۷.
- دهایی، شهناز، آقا یوسفی، علیرضا، فرقدانی، آزاده. (۱۳۹۹). اثربخشی درمان تمایز یافتگی خود مبتنی بر نظریه سیستم‌های خانواده بوون بر تعهد زناشویی زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره فرماندهی انتظامی تهران بزرگ، نشریه طب انتظامی، ۱۰ (۱): ۷۰-۶۳.
- روشن‌نژاد، نجمه، بیان فر، فاطمه، طالع پسند، سیاوش. (۱۳۹۸) در تحقیقی تحت عنوان پیش‌بینی سازگاری زناشویی زوج‌های جوان بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، تمایز یافتگی خود و سرسختی، فصلنامه علمی پژوهشی روانشناسی بالینی، ۱۱ (۱): ۹۳-۱۰۷.
- زارعی، اقبال، میرزایی، میترا، صادقی فرد، مریم. (۱۳۹۷). ارائه مدلی جهت تبیین نقش مهارت‌های ارتباطی و مهارت‌های حل مسئله در پیشگیری از آسیب‌های روانی و اجتماعی با میانجیگری تعارضات خانوادگی. فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۹(۳۵): ۱-۲۶.
- زارعی، سلمان، فولادوند، خدیجه. (۱۳۹۸). نقش تعدیل‌کنندگی خود تمایز یافتگی در رابطه بین تنیدگی ادراک شده با سازگاری زناشویی در پرستاران متاهل. روان‌پرستاری، ۷ (۲): ۵۵-۴۸.
- کجباف، محمد باقر، آقایی، اصغر، کاویانی، رویا. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین میزان رضایت زناشویی والدین و بروز اختلالات رفتاری دختران. فصلنامه مطالعات زنان. شماره ۴.

- گاتمن، جان. (۱۹۹۵). *چرا ازدواج موفق، چرا ازدواج ناموفق*. ترجمه مهرداد فیروزبخت. (۱۳۷۶). تهران: انتشارات ابجد.
- گود، نانسی. (۲۰۰۰). *زندگی با همسر کج مدار: راهنمای سازگاری زناشویی برای زنان*. مترجم فروزنده داور پناه. (۱۳۸۴). تهران: انتشارات جوانه رشد.
- موسوی، بتول. (۱۳۹۸). *بررسی اشتغال زنان متأهل و مشکلات آنان با نگاهی به تاثیرات اشتغال در خانواده*. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه الزهراء.
- هیبتی، خلیل. (۱۳۹۶). *بررسی شیوه‌های فرزند پروری والدین و رابطه آن با شیوه‌های مقابله با استرس دانش آموزان دختر و پسر سال سوم دبیرستان‌های شهر زرقان*. کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه شیراز.

References

- Azadi, Z., Kimiaei, S. A., & Abbasi, S. (2013). The relationship between family problem solving ability and irrational beliefs with marital problems and incompatibility, *Tabriz New Psychological Research*, 9(36). (Persian)
- Afzali, N., & Babakhani, N. (2018). Self-differentiation, hardiness, conflict resolution styles and marital adjustment, the 7th Congress of the Iranian Psychological Association, Tehran. (Persian)
- Afzalipour, O. (2016). Differentiation, identity styles and social self-efficacy, *Sanseh and Danesh Publications*. (Persian)
- Alan, S. G. (2014). *Clinical guide to couples therapy*; Translated by Rosita Amani, Mohammad Reza Majzoubi and Saleh Sepehari Far. (2012). Publisher: Hamadan Boali University. (Persian)
- Albert, R., & Emmons, M. (2013). *Your Perfect Right: Assertiveness and Equality in Your Life and Relationships*, 8th Edi, Atascadero, CA: Impact Publishers, Inc.
- Aron, A., Lewandowski Jr, G. W., Mashek, D., & Aron, E. N. (2018). The self-expansion model of motivation and cognition in close relationships. *The Oxford Handbook of Close Relationships*, 90-115.
- Bahramzadeh, M. (2017). Investigating the relationship between differentiation and marital compatibility in teachers working in education and training in Sidon district, publication: the fifth national conference of modern researches in the field of humanities and social studies of Iran (with a participatory culture approach). (Persian)
- Bakhshi Zanjani, N. (2016). Family stability and continuity of married life: a qualitative study in Shiraz city. *Quarterly Journal of Iranian Demographic Society*, 12(24), 207-244. (Persian)
- Bastani, S., Golzari, M., & Roshni, S. (2017). Consequences of emotional divorce and coping strategies. *Family Research Quarterly*, 7, 257-241. (Persian)
- Bertoni, A., & Bodenmann, G. (2010). Satisfied and dissatisfied couples: Positive and negative dimensions, conflict styles and relationships with family of origin. *European Psychologist*, 15(3), 175-184.
- Bharambe, K., & Baviskar, P. (2013). A study of marital adjustment in relation to some psycho-socio factor. *International Journal of Humanities and Social Science Invention*, 2(6), 8-10.
- Bolkan, A. (2017). The Effects of Life Skills Psycho-education Programme on Divorced Women's Level of Inner Directed Support and Analysis of this Effect Based on Types of Marriage and Various Demographic Features. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 205, 655-663.
- Bowen, M. (1978). *Family therapy in clinical practice*. NY. London; Jason Aronson.

- Bowen, M. (2012). *Theory in the Practice of Psychotherapy*. INP. Guerin, Jr. (Ed), *Family therapy: Theory and Practice*. New York: Gardner press.
- Dehai, S., Agha Yousefi, A., & Farghdani, A. (2019). The effectiveness of self-differentiation treatment based on Bowen's family systems theory on the marital commitment of couples referring to the counseling centers of the Greater Tehran Police Command, *Teb Nazami magazine*, 10(1), 63-70. (Persian)
- Goode, N. (2000). *Living with a crooked spouse: A guide to marital adjustment for women*. The translator of Foruzandeh Davr Panah. (2005). Tehran: Javane Roshd Publications. (Persian)
- Gottman, J. (1995). *Why successful marriages, why unsuccessful marriages*. Translated by Mehrdad Firouzbakht. (1997). Tehran: Abjad Publications. (Persian)
- Hibti, K. (2016). *Examining parents' parenting methods and their relationship with stress coping methods of male and female third-year high school students in Zarghan City*, Master of Counseling, Shiraz University. (Persian)
- Hosseini, Z. S., Abdulahi, D., Qoli Soltani, A., & Alizadeh, S. S. (2017). The effect of emotional divorce on the health of the family and society. The second knowledge conference. (Persian)
- Jafarmadar Qarabagh, Z., & Shadjo, A. A. (2018). The role of sense of competence and differentiation in predicting social adequacy, publication of assessment and knowledge. [Persian].
- Kajbaf, M. B., Aghaei, A., & Kaviani, R. (2013). Investigating the relationship between parents' marital satisfaction and the occurrence of girls' behavioral disorders. *Women's Studies Quarterly*, 4. [Persian].
- Khademi, M., & Abedi, F. (2012). The effectiveness of teaching communication skills based on religious teachings on optimism and marital compatibility. *Psychological Studies*, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Al-Zahra University, 10(3), 7-28. [Persian].
- Mousavi, B. (2018). *Investigating the employment of married women and their problems with a view to the effects of employment in the family*. [Master's thesis, Al Zahra University]. [Persian].
- Ness, R. M. (2005). Evolutionary psychology and mental health. In D. Buss (Ed.), *Handbook of evolutionary psychology* (pp. 203-937). Hoboken, NJ: John Wiley and Sons.
- Nimt, M. A. (2015). *Satisfaction and contributing factors in satisfying long-term marriage: A phenomenological study* [Doctoral dissertation, Liberty University].
- Parsakia, K., Farzad, V., & Rostami, M. (2023). The mediating role of attachment styles in the relationship between marital intimacy and self-differentiation in couples. *Journal of Applied Family Therapy*, 4(1), 589-607.
- Patrick, S., Sells, J. N., Giordano, F. G., & Tollerud, T. R. (2018). Intimacy, differentiation, and personality variables as predictors of marital satisfaction. *The Family Journal*, 15(4), 359-367.
- Pineo, P. (2012). Bowen theory: A study of differentiation of self, social anxiety, and physiological symptoms. *Contemporary Family Therapy, The American Journal of Family Therapy*, 33(2), 167-183.
- Pinter, G. D. (2015). *Defamiliarize and continuity of approach to communication in contemporary illustration*. [Unpublished doctoral dissertation, University of South Carolina].
- Robles, T. F., Slatcher, R. B., Trombello, J. M., & Mc Ginn, M. M. (2014). Marital quality and health: A meta-analytic review. *Psychological Bulletin*, 140(1), 140-187.

- Rofe, Y. (2014). The assessment of marital happiness. *Journal of Personality Assessment*, 41, 59-71.
- Roshannejad, N., Bayan Far, F., & Taal Pasand, S. (2018). Predicting marital compatibility of young couples based on personality traits, self-differentiation and stubbornness. *Clinical Psychology Scientific Research Quarterly*, 11(1), 93-107. [Persian].
- Sbarra, D. A., & Coan, J. A. (2016). Divorce and health: Good data in need of better theory. *Current Opinion in Psychology*, 2(13), 91-95.
- Seligman, M. E. P., Steen, T. A., Park, N., & Peterson, C. (2015). Positive psychology progress empirical validation of interventions. *American Psychological Association*, 60, 410-421.
- Shaw, D. S., Winslow, E. M., & Flanagan, C. A. (2018). Prospective study of the effects of marital status and family relations on young children's adjustment among African American and European American families. *Child Development*, 70, 792-755.
- Skowron, E. (2015). The role of differentiation in marital adjustment. *Journal of Counseling Psychology*, 47, 236.
- Skowron, E. A., & Friedlander, M. L. (2010). The differentiation of self inventory: Development and initial validation. *Journal of Counseling Psychology*, 45(3), 235-246.
- Slatcher, R. B., & Schoebi, D. (2017). Protective processes underlying the association between marital quality and physical health. *Current Opinion in Psychology*, 5(13), 148-152.
- Sprecher, S., & Cate, R. (2004). Sexual satisfaction and sexual expression predictors of relationship satisfaction and stability. In J. H. Harvey Wenzel, & S. Sprecher (Eds.), *The handbook of sexuality in close relationships* (pp. 235-256). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Stuber, K. R. (2015). Adult attachment, conflict style and relationship satisfaction: Comprehensive model. (Unpublished master's thesis). Delaware University.
- Telli, A., & Güler, C. Y. (2021). Differentiation of Self, Forgiveness, Jealousy, and Conflict Resolution Responses among Married Individuals: The Mediating Role of Relationship Satisfaction, Relationship Adjustment, and Emotional Dependency. *Contemporary Family Therapy, Contemp Fam Ther*, 1-13. <https://doi.org/10.1007/s10591-021-09603-8>
- Timoth, W. S., & Paula, G. W. (2016). Assessment of social traits in married couples: Self-reports versus spouse ratings around the interpersonal circumplex. *Psychological Assessment*, 28(6), 726-736.
- Weigle, J. B. (2014). The Imago relationship training on marital effect of increasing coherence and compliance. (Unpublished doctoral dissertation). Walden University.
- Whisman, M., & Baucom, D. (2012). Intimate relationships and psychopathology. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 15(4), 13-20.
- Wille, S. T. (2020). Marital interaction and satisfaction: A longitudinal view. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 57(1), 47-57.
- Yousef Naser Etemadi Ozero, Bahrami Fateme, Fatehezade, Maryam Al-Sadat, Ahmad Seyyed Ahmad i, Beshlidesh Kaumars. (2009). Structural Relationships between Self-differentiation and Subjective Wellbeing, Mental Health and Marital Quality Fitting Bowen's Theory. *Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Sciences*, 3(2), 4-14.

- Zarei S Hossin gholi F. (2015). Forecast of marital commitment based on self-conscious emotions (shame and guilt) and Self differentiation of married students. *Journal of Counseling and Psychotherapy for Family*, 4(1), 113-133.
- Zarei, Iqbal, Mirzaei, Mitra, Sadeghi Fard, Maryam. (2017). Presenting a model to explain the role of communication skills and problem-solving skills in the prevention of psychological and social injuries by mediating family conflicts. *Cultural Quarterly of Counseling and Psychotherapy*, 9(35), 1-26. (Persian)
- Zarei, Salman, & Foladvand, Khadija. (2018). The moderating role of self-differentiation in the relationship between perceived stress and marital adjustment in married nurses. *Psychiatric Nursing*, 7(2), 55-48. (Persian)
- Zarnaghash, M., Zarnaghash, M., & Zarnaghash, N. (2013). The Relationship between Family Communication Patterns and Mental Health. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 84, 405-4.

Predicting Marital Stability and Marital Compatibility Based on Self-Differentiation in Couples

Mansoureh. Mohammadi¹ & *Mojtaba. Sedaghati Fard*^{2*}

Abstract

Aim: The purpose of the present study was to predict marital stability and marital compatibility based on self-differentiation. **Methods:** This research was correlational in terms of research method. The statistical population of the present study was all the couples who referred to the counseling centers of the 5th district of Tehran during the winter of 2021, which was approximately 320 people. The number of samples from the two centers was estimated to be 175 people according to the table for determining the sample size of Krajcic and Morgan, and this number was selected from the entire population by simple random sampling method. The data collection tool included Edwards, Johnson and Booth's Marital Stability Questionnaire (1987), Spanier's Marital Compatibility (1976) and Scouron and Friedlander's (1998) self-differentiation. The data obtained from the questionnaire were used in two description sections, including mean and standard deviation, and Pearson correlation and regression were used for data analysis. **Results:** The results showed that the differentiation variable is able to predict marital stability ($\beta=0.31$, $P=0.003$) and marital compatibility ($\beta=0.22$, $P=0.006$). According to the Beta value, self-differentiation has a greater contribution in predicting the marital stability of couples. **Conclusion:** It can be concluded that self-differentiation can predict marital stability and marital compatibility.

Keywords: *marital stability, marital compatibility, self-differentiation.*

---

1. M.A., Department of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Semnan, Iran
2. *Corresponding author: Assistant Prof, Department of Social Sciences, Islamic Azad University, Garmsar Branch, Semnan, Iran
Email: sedaghati_fard@yahoo.com